

Innlandsmodellen for bygningssvern

Utvidelse til å omfatte Hedmark

Innlandsmodellen i bygningsvern – utvidelse av Opplandsmodellen

Siden tidlig på 2000-tallet har Oppland fylkeskommune jobbet for å sikre at eiere av fredete og verneverdige bygninger skal ha gode forutsetninger for å ivareta bygningsmassen. Denne ordningen ble kalt Opplandsmodellen innen bygningsvern.

Modellen bygger på samhandling mellom bygningsvernrådgivere ved de regionale museene i Oppland, eierne og håndverkere som har bygningsvernkompetanse.

Modellen skal styrke eiernes rettigheter og legger til rette for at eier kan skjøtte sine bygninger.

Betydning av ordningen

Tildelinger fra Kulturminnefondet til private eiere av verneverdige bygg:

- Gjennomsnittlig samlet tildeling pr kommune i Innlandet ligger på 3 907 754,- i perioden 2003 til 2021
- For Kongsvinger-regionen er tildelingen pr kommune i samme periode gjennomsnittlig 2 408 416,-
- Nord-Gudbrandsdalen topper statistikken med gjennomsnittlig tildeling på 8 474 000,- pr kommune
- Kulturminnefondet setter den ulike fordeling i direkte sammenheng med bygningsvernråd giverordningen.

Status og videre fremdrift

Innspill fra dialog med kommunene i Kongsvingerregionen i 2019 er bakgrunn for at Anno overfor fylkeskommunen har engasjert seg for å utvide Opplandsmodellen til Innlandsmodellen

Kommunene i Nord-Østerdalen først ute med å realitetsbehandle saken og fatte beslutninger for en 3-årig pilot fra og med 2022. Hedmarks første bygningsvernrådsgiver startet i stilling tilknyttet Musea i Nord-Østerdalen 1. september 2022.

<https://www.rekken.no/staffan-48-har-reddet-hus-i-mange-ar-det-skal-han-fortsette-med-bare-pa-en-litt-annen-mate/s/5-44-693579?key=2022-09-26T09:37:36.000Z/retriever/47419af108cc3f6df30ff2b58878c76fdd8a70ed>

Innlandet fylkeskommune og Anno er klar for å realisere en tilsvarende løsning i Kongsvingerregionen i løpet av 2023. Krever kommunal tilslutning og økonomi fra og med 2023 med forventet oppstart 1. august 2023.

Etablering i Hamarregionen og Sør-Østerdalsregionen planlegges fra 2024.

Stillingens innhold og oppgaver

- Bygningsvernrådsgiveren skal bidra med et gratis dagsverk til privatpersoner og kommuner i spørsmål som gjelder fredede/vernedede bygg og kulturmiljøer. For kommunenes og fylkeskommunen sin del, fører ordningen til bedre og mer smidig saksbehandling fordi sakene blir godt belyst
- Fordel å ha en uavhengig part som kan lette dialogen mellom forvaltningen og private eiere
- Bygningsvernrådsgiveren skal arbeide for økt forståelse og kunnskap om antikvarisk bygningsvern opp mot skoler og gjennom kursvirksomhet
- Deltagelse i et eget faglig nettverk for alle bygningsvernrådsgiverne, nettverket driftes av Innlandet fylkeskommune
- Ordningen vil følge de etablerte regionene i Hedmark. Musea i Nord-Østerdalen er først ute og fungerer som 3-årig pilot med en 100% stillingsressurs. Tilsatt 1/9-22.
- Ordningen er finansiert i et samarbeid mellom Innlandet fylkeskommune (40%), Anno Museum(30%) og kommunene i regionen(30%). Årlig totalkostnad satt til 1 mill for en pilot over 3 år i 100% stilling. Kommunal andel fordeles etter innbyggertall og indeksreguleres i perioden.
- Anno museum har arbeidsgiveransvar. Tilknyttes fagmiljø ved Anno med arbeidssted Anno Kongsvingerregionen på Gyldenborg
- Bygningsvernrådsgiverordningen i Innlandet bidrar også til etter- og videreutdanning av antikvariske håndverkere gjennom Fagskolen i Innlandet og NTNU.

Kongsvinger-regionen

Kommune	Antall innbyggere	Kommunenes årlige egenandel pr 2023:
Kongsvinger	17 949	110 386,-
Eidskog	6 025	37 054,-
Grue	4 550	27 983,-
Nord-Odal	5 019	30 867,-
Sør-Odal	8 010	49 262,-
Åsnes	7 199	44 274,-
Totalt:	48 752	300 000,-

	Innbyggere	Etter folketall i Hedmark	Kommunenes andel delt likt på 4 regioner	
 Rendalen	1 741	10 899,-	35 690,-	Nord-Østerdal
 Tolga	1 563	9 785,-	32 041,-	Nord-Østerdal
 Tynset	5 537	34 662,-	113 508,-	Nord-Østerdal
 Alydal	2 405	15 056,-	49 202,-	Nord-Østerdal
 Folldal	1 518	9 503,-	31 119,-	Nord-Østerdal
 Os	1 870	11 706,-	38 335,-	Nord-Østerdal
Samlet befolkning	14 634			

